

Odkiaľ prišiel a ako je možné,
že sedí v parlamente

KO≠LEBA

Daniel Vražda

KO≠LEBA

Daniel Vražda

**KNIŽNÁ
EDÍCIA
DENNÍKA**

Obsah

Úvod	5
Dieťa najhoršieho sídliska	7
Adolf Hitler amatér	13
Učiteľ a vyhadzovač	45
Učeň českých robotníkov	49
Vrece zemiakov	63
Biely župan	81
Kultúrny revolucionár	111
Rasista v utajení	119
Domobranca	133
Kandidát proti systému	139
Na Facebooku	157
Vodca poslaneckého klubu	169
Milovník Putina	177
Prehliadnutý	185
Epilóg	193
Použité zdroje	197
Menný register	203
Zoznam skratiek	206

Úvod

Mladí uniformovaní muži pochodovali v trojstupoch. Napočítali by ste ich do stovky, všetci v rovnakých čiapkach. Nepôsobili ako vojaci, nebolo vidieť zbrane, no vo vzduchu bolo cítiť adrenalín. Mali vyholené hlavy, fanatické odhodlanie, vzbudzovali rešpekt.

Veliteľ s výložkami na golieri zavelil: „Pochodom – v chod!“ Rovnošaty pripomínajúce gardistov sa poslušne pohli. Dlhý zástup kráčal Bratislavou, ľudia ho pozorovali so záujmom. Nieкого upútali tmavomodré uniformy, nieкого nezvyčajné množstvo policajtov v uliciach. Zastavili sa pred Prezidentským palácom.

Muž okolo tridsiatky, ktorý manévrom šéfoval, sa naširoko rozkročil. Dovtedy vyžaroval autoritu, potom však začal čítať z papiera. Nastali rozpaky, vystúpenie strácalo náboj. „Len zaslepený hlupec nevidí, že pod liberálnosťou rozumie žid slobodu pre seba... Netolerantnosť židovská nemá medzí, tak ako vypínavosť a bezohľadná drzosť, ktorá rastie pomerne k sile a vážnosti, jaké nadobúda si semitické plemeno. Koniec citátu.“ Dôraz kládol na každé slovo Svetozára Hurbana Vajanského, ktoré reprodukoval. Akoby boli všetky dôležité a mládenci zoradení v šíkoch si ich museli bezpodmienečne do posledného zapamätať.

Bol 14. marec 2005. Slovensko sa len rok predtým stalo členom Európskej únie aj NATO. V Prezidentskom paláci už deväť mesiacov popri sledovaní športových prenosov úradoval Ivan Gašparovič a premiérom čoraz rozvadenejšej pravicovej koalície bol Mikuláš Dzurinda.

Holohlavý muž bol vodcom združenia, ktoré sa nazývalo Slovenská pospolitosť. O židoch nerozprával prvý

ani posledný raz. A podľa potreby k nim pridával ďalších – Cigánov, černochoch, šikmookých, homosexuálov, lesby, utečencov, moslimov, sionistov, socialistov, liberálov, umelcov, politikov, Maďarov, Američanov, Izraelčanov, zlý Západ, Európsku úniu či teroristov z NATO.

Odvtedy je tu s nami. Ešte stále sme v Európskej únii aj v NATO, prezidentom je Andrej Kiska, premiérom Robert Fico. A holohlavého muža tu nikdy nebolo viac. Zlepšil sa v prednese, prezliekol sa do menčestrového saka a strká si doň malý krížik. So svojím rodinno-straníckym klanom ovládol Banskobystrický kraj, od roku 2016 sedí so 14 kumpánmi v Národnej rade a každý relevantný prieskum verejnej mienky potvrdzuje, že voliči si myslia, že tam stále patrí.

Je preto dôležité pochopiť, odkiaľ prišiel, čomu verí, prečo uspel a čo chce so Slovenskom urobiť. To je cieľom tejto knihy. Zoznámte sa. Marian Kotleba zo Sásovej.

Dieta najhoršieho sídliska

V socialistickom Československu práve vrcholila normalizácia, ktorú k nám Sovietsky zväz exportoval tankmi v roku 1968. Pred pár mesiacmi vznikla Charta 77, ktorá komunistov vyzývala na dodržiavanie ľudských práv, na Slovensku však veľký záujem nevyvolala. Časopis Život písal o tom, ako Sovietsi prijali novú, „demokratickejšiu“ ústavu. Prezident Gustáv Husák zobral na priateľskú návštevu Iraku aj manželku Vieru, čo vtedy vôbec nebolo obvyklé. Jednotky civilnej ochrany v Nových Zámkoch precvičovali zásah po napadnutí jadrovými zbraňami z nepriateľského Západu. Fanúšikovia Karola Konárika si pospevovali hit Háďaj, háďaj, trikrát háďaj, kto má Veroniku rád. A Kotlebovci sa tešili z prvého syna.

Marian sa narodil 7. apríla 1977 v rodine, o ktorej pani, čo bývala neďaleko, hovorí ako o slušnej a usporiadanej. Mama, Ľudmila Kotlebová, inžinierka ekonómie, údajne pracovala na daňovom úrade. V panelákovom byte bývala spolu so synom, aj keď už bol dávno dospelý a pracoval. Mariana podporovala aj po vstupe do politiky, v rokoch 2010 a 2014 bola členkou volebnej komisie za ĽSNS v komunálnych voľbách.

Otec bol vojak, dôstojník. Najprv Československej ľudovej armády, neskôr už len slovenskej. Autoritatívnosť vo vystupovaní, krátky strih vlasov, láska k uniformám a vojenské vystupovanie na verejnosti teda boli v rodine. Možno aj úvahy o tom, ako zorganizovať leteckú obranu štátu, ku ktorým sa syn v politike vracia. Major Marian Kotleba pôsobil v zložkách banskobystrickej Civilnej ochrany, na záver vojenskej kariéry mal na starosti muníciu na letisku Sliač.

Do civilu odišiel okolo roku 2003, teda niekedy v čase, keď jeho syn začal verejne vystupovať ako Vodca Slovenskej pospolitosti. Dnes už nežije. „Môj oco zomrel v nemocnici na Kramároch len preto, že mu nedali liek za osem eur. Lekár povedal, že by im to poisťovňa nepreplatila,“ vravel Kotleba v roku 2016.

Rodinu dopĺňali ešte mladší bratia Martin a Marek. Marian o svojich príbuzných a detstve nehovorí. Na rozdiel od politikov, ktorí na Facebooku ukazujú fotky z minulosti aj každodenného života, si svoje súkromie stráži.

Banská Bystrica mala v 80. rokoch minulého storočia vyše 60-tisíc obyvateľov, dve fakulty – pedagogickú a ekonomickú, dve kiná, operu, pamätník Slovenského národného povstania. Historické centrum bolo zanedbané a smerovalo k zániku. Režim Bystricu promoval ako kolísku Slovenského národného povstania, ktoré bolo v jeho podaní viac komunistickou ako národnou záležitosťou, a takou sa stala aj Bystrica. Na čele s Krajským výborom KSČ a jeho funkcionármi bola skôr straníckym než historickým banským mestom.

Sásová, kde Kotleba vyrastal, mala byť pôvodne megasídliskom, ktoré prepojí Bystricu so Zvolenom. Nakoniec ju v 70. rokoch začali stavať na úplne inom konci mesta, výstavba pokračovala ďalšie dve desaťročia a zo súmestia nikdy nič nebolo.

Banskobystrický architekt a občiansky aktivista Peter Rusnák považuje Sásovú s plánovanou hustotou štyristo ľudí na hektár za najhoršie sídlisko na Slovensku. Stala sa nočlahárňou pre viac než osemnásťtisíc obyvateľov. Mesto v meste, kde dlho nebolo nič okrem panelákov, polikliniky, kina, škôlok, škôl, niekoľkých obchodov a krčiem. Sásovan a bývalý Kotlebov hovorca Michal Albert pomenoval sídlisko v jednom zo svojich blogových textov betónovou džungľou.

Hlava dolu, čaute

Nájsť v roku 2017 niekoho, kto by pod svojím menom porozprával o Kotlebovej mladosti, nie je ľahké. Ak aj prehovorí, tak len pod podmienkou, že jeho identita nebude zverejnená. Tak to bolo aj s mužom okolo štyridsiaty, volajme ho Alan. Poznali sa ako sídliskové deti.

„Volali sme ho trtko a teraz nás všetkých oštal. Berie mesačne štyri- či päťtisíc a má všetko a všetkých v...“ smeje sa.

Po zákaze a prenasledovaní všetkého nesocialistického, čo len trochu pripomínalo kapitalistický Západ, sa Sásová po revolúcii v roku 1989 prekysličila slobodou. Subkultúra, ktorá dovtedy bublala pod povrchom, sa zrazu mohla predvádzať na uliciach. Mládež sa začiatkom deväťdesiatych rokov zabávala na koncertoch, v krčmách a občas aj útokmi na Rómov, spomína Alan.

„Sídliisko bolo plné Cigánov. Boli všade, v každom treťom vchode nejaká rodina. Občas sme chodili partia metalistov alebo skínov na pogrom.“ Čo to znamená? „Išli sme ich vytrieskať.“

Pankeri, metalisti a skinhedi sa spočiatku stretávali, rozdelili sa až neskôr. Stredoškólák Marian Kotleba nepatril k žiadnej z týchto partii.

„Skínov mohlo byť tak tridsať, ale niekedy prišli aj z Fončordy (sídliisko), inokedy išli sásovskí tam. Klasika, vyholené hlavy, maskáče, vysoké topánky, bombiera a k tomu Tiso a slovenský štát. Aj Marianov mladší brat Marek k nim patrilo, ale až neskôr.“

A čo teda starší brat? Bol v tom čase mimo sídliskového chaosu a života v partiách. Nechodil na pogromy, do krčiem, nepil alkohol, nefajčil.

„Aký Vodca? Vtedy bol utiahnutý, pripadal mi odstrkovaný. Mal nejakých kamarátov, ale bol skôr taký sám

pre seba, žiadna agresivita. Pamätám si ho ako teraz. Keď išiel okolo nás, sklonená hlava, ticho prešiel, pozdravil – čaute – a to bolo všetko,” spomína Alan.

Takisto opísal Sásovú a Kotlebu pred niekoľkými rokmi aj jeho kamarát z ulice. Tvrdil, že na sídlisku to bola „divočina“, po uliciach sa vtedy potulovalo „veľa mladých Cigánov a skupiny bielych“. Škola, futbal, hokej, hudba, bitky, cigarety a takto dookola. Niekedy údery rozdali, inokedy dostali. Mladý Kotleba bol podľa neho „normálny, skôr tichý chlapec“. Neskôr v puberte, keď spravodlivosť v Sásovej brali do rúk skupiny skínov, medzi nich nepatril.

Dobrý žiak

Marian Kotleba študoval v 90. rokoch na Strednej priemyselnej škole Jozefa Murgaša. Riaditeľka Ľubica Ďurišová si naňho spomenula aj po dvadsiatich rokoch. Bol vraj dobrý žiak, patril k lepšiemu priemeru a zaujímal ho najmä informatika. Počítače, to bola lákavá vec – doma ich mal málokto, mladých o to viac priťahovali. „Neboli s ním žiadne problémy v tom zmysle, že by na niečo poukazoval. Bol to normálny študent, ktorý bol šikovný v odbore,” hovorila.

Keď o Kotlebovi hovoria dvaja priatelia z obdobia elektrotechnickej priemyslovky, nezávisle od seba spomínajú mlčky, umierneného, dobrého študenta.

„Marian bol tichý, ale keď dostal nervy, tak to stálo za to. Študoval ľahko, ani sa veľmi nemusel učiť. Hlavne informatiku zvládal bez problémov,” spomenul si jeden z nich.

No už na strednej škole mal vyhranený názor na Tisa, Hlinku a „Cigánov“. Zjavne zachytil vlnu nostalgie za Slovenským štátom, ktorá sa zjavila na jar 1990, keď

mal trinásť rokov. K nej sa pridávalo nadávanie na Rómov.

A podľa konškoláka, ktorý chodil o ročník vyššie, sa prejavoval aj oblečením. „Inak som ho neregistroval, ale v tomto smere bol výstredný. Nosieval do školy maskáče a kanady.“

„Bol umiernený, ale Cigánov nemal rád. Prekážali mu. Nepostrehol som, že by nadával na židov. Inklinoval k Slovenskému štátu a predstaviteľom režimu, ale fašista nebol. Nehajloval ani nič podobné,“ spomína ďalší človek, ktorý s ním vyrastal.

Práve na strednej škole zrejme začal vnímať aj veľkú politiku. Na Slovensku v tom čase vládol Vladimír Mečiar, bolo to obdobie divokej privatizácie, zmareného referenda, únosu syna prezidenta Michala Kováča Slovenskou informačnou službou a výbuchu auta Róberta Remiáša. Svoj politický vrchol zažíval vtedy aj predseda nacionalistickej SNS Ján Slota a šéf Združenia robotníkov Slovenska Ján Ľupták – populistický politik z Kotlebovho regiónu.

Holografia aj domobrana

Kotleba sa venoval informatike aj po skončení strednej školy. Vyštudoval ju na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a diplomovú prácu písal na tému laserovej holografie. Spomenul to po župných voľbách v roku 2013, keď sa ho pýtali na holokaust. Odvetil, že kadejakých termínov „holo-“ mal v diplomovej práci niekoľko a nie je to pre neho podstatná otázka.

V roku 2013, krátko pred zvolením za župana, získal aj inžiniersky titul na Ekonomickej fakulte UMB. V diplomovej práci sa venoval alternatívnym formám zabez-

pečenia verejnej bezpečnosti na miestnej úrovni. Skrátené – domobrane.

„Beriem túto diplomovku ako každú inú. Nie je v nej nič extrémistické, pretože tam nič také ani nemôže byť. Slovo Róm alebo Cigán v nej nenájdete,“ zhodnotil Kotlebovu A-čkovú prácu jeho diplomový vedúci Štefan Hronec. Pozorný čitateľ však musel vedieť, že je namierená proti „parazitom v osadách“.

Adolf Hitler amatér

Svoju politickú dráhu začal Marian Kotleba v roku 2003 v Slovenskej pospolitosti (SP), ktorá vznikla ešte v roku 1995 ako občianske združenie. Vstúpil do nej teda pomerne neskoro, no veľmi rýchlo sa stal jej Vodcom. Tento rýchly postup vysvetľovali niektorí aj tým, že Kotleba bol v skutočnosti len tvárou a najvplyvnejším človekom naďalej zostal jeho „Pobočník“, zakladateľ Pospolitosti a dvojka v oficiálnej hierarchii Ján Kopúnek. Ten stál už koncom roka 1993 pri neúspešnom pokuse priaznivcov krajnej pravice zaregistrovať organizáciu s názvom Slovenský národný front.

Slovenskú pospolitosť zapísalo ministerstvo vnútra ako občianske združenie 9. mája 1995. Prvý zjazd sa uskutočnil v auguste 1996 v Dolnej Krupej, kde sa označila za „združenie Slovákov, ktorým ide o uchovanie slovenských tradícií a historických, morálnych a kultúrnych hodnôt slovenského národa“, čo mali dosiahnuť „rastom fyzickej a duševnej pripravenosti jej členov a prehlbovaním vedomostí o poslaní Slovanov v stredoeurópskom priestore“.

Prvé roky bola málo známa a prakticky mimo záujmu médií, išlo však o jasne antisemitskú organizáciu, ktorá videla židovské sprisahanie za všetkým, čo sa vo svete dialo.

V roku 1999 sa jej členovia zúčastnili protestov proti bombardovaniu Juhoslávie jednotkami NATO. Nechali vytlačiť letáky so sloganmi ako „Bomby USA vyhladzujú Slovanov z Európy – Srbi sú dnes prví, kto bude ďalší?“. Napísali juhoslovanskému veľvyslancovi v Bratislave list,

kde Kosovo prirovnali k južnému Slovensku. Z riadkov tohto listu je zrejmé, že aj vojnu v Juhoslávii chápali ako konflikt vyvolaný sionistami.

„Prosíme Vás, nedajte sa odradiť, pretože práve u Vás si západný ‚demokratický svet‘ chce overiť, či touto cestou je možné poraziť Slovanov, použijúc agresívne, neprispôsobivé národnostné menšiny,“ písali v marci 1999 ambasadorovi. „Boj o Kosovo je aj bojom o južné Slovensko! Zároveň vyjadrujeme ostrý protest proti rozhodnutiu vlády umožniť využívanie vzdušného priestoru Slovenskej republiky pre teroristické činy všetkých zúčastnených agresorov v tomto umelo vyvolanom konflikte. Vláda týmto činom podporuje porušovanie medzinárodných konvencií, čím stráca legitimitu viesť našu krajinu. Preto vyzývame všetkých Slovákov nielen k protestom proti agresii v Juhoslávii, ale aj k protestom za odstúpenie súčasnej vlády ako podporovateľke sionistických snáh, ktorých cieľom je likvidácia slovanského spoločenstva.“

Na nálepkách, ktoré si členovia Pospolitosti nechali vytlačiť, ukazovali skratku EÚ obkolesenú židovskými Dávidovými hviezdami. Slogan znel „Nenechajme si obrezať Slovensko“. Na iných boli logá denníka Sme, televízie Markíza a rádia Twist s nápisom: „Neverím, teda som.“

„Slovenská mediálna scéna je tvorená z veľkej časti hlupákmi, historickými amatérmi a prisluhovačmi sionistickej lobby, pričom niektorí z nich sú za svoju činnosť proti národu od týchto skupín platení. Len veľmi zriedkavo dnes možno nájsť novinára, ktorý je nezávislý a má vlastný názor, novinára, ktorý o udalostiach informuje objektívne. Podobná bieda vládne aj v tábore historikov, ktorí sa topia vo vlastných výmysloch a účelových tvrdeniach,“ povedal Kopúnek čosi, čo extrémisti a konšpirátori hovoria dodnes. „Medzi posledné perly,

vytvorené v tomto tábore sionistických prisluhovačov, patria najmä fašizujúce uniformy," tvrdil o žurnalistoch a vedcoch.

Oblečení ako gardisti

V tmavomodrých rovnošatách videli odborníci už vtedy jasné paralely s uniformami Hlinkovej gardy. Pre ultrapravičiarov boli vždy významné. „Už v čase, keď sme sa snažili o vznik Slovenského národného frontu, sme uvažovali o zavedení rovnošaty. Dali sme ušiť aj niekoľko košiel," vravel Kopúnek. Pri SNF sa nenaplnil sen o registrácii organizácie ani ošatenia, pri Pospolitosti už áno. Pri voľbe farby zvažovali len tmavé odtiene. „Hoci od začiatku sme uvažovali o košeliach modrých, výber čiernej farby mal viacero príčin, najmä stálosť farby, ktorá bola v tých časoch pri tmavých farbách veľmi slabá," vravel Kopúnek. „Po zmenách vo vedení Slovenskej pospolitosti v roku 1999 padlo rozhodnutie zmeniť farbu košele na tmavomodrú a zároveň zmeniť aj jej strih. Chceli sme, aby košela Slovenská pospolitosť nadväzovala na slovenské historické tradície a nebola len bezduchým kusom odevu.“

Neskoršia modrá farba podľa Kopúнка symbolizovala rovnošatu slovenských dobrovoľníkov z rokov 1848 a 1849, strih vychádzal z rovnošaty česko-slovenských légii, ktoré bojovali v prvej svetovej vojne za rozbitie Rakúsko-Uhorska. „Rovnoramenný dvojkriž, ktorý nosia členovia Slovenskej pospolitosti pri slávnostných príležitostiach zapnutý pod krkom, je však našim vlastným nápadom. Takisto aj znak organizácie, umiestnený na ľavom rukáve košele.“

Spojenie s fašistickou symbolikou odmietali. „Rovnošatou Slovenskej pospolitosti nadväzujeme na tradíciu

slovenských spolkov, napríklad na Slovenského Orla. V Čechách dodnes existuje spolok Sokol, ktorý ostal svojej rovnošate verný. Čiapku sme zaviedli prednedom. Ide o bežne dostupnú čiapku, ktorá je vo výstroji mnohých súkromných bezpečnostných služieb. Ďalším doplnkom sú nohavice čiernej farby, nazývané kapsáče. Odporúčaný je model BDU. Do výstroja sme zaviedli aj opasok s prackou. Ide o hnedý kožený opasok česko-slovenskej armády. Zavedený je taktiež opasok vojaka z povolania, takzvaná dohoda. Opasok je opatrený ručne vyrábanou prackou, na ktorej je zobrazený znak Slovenskej pospolitosti. Namiesto nápisu Slovenská pospolitost' je na nej umiestnený náš pozdrav „Verní sebe, svorne napred!“

Posudok k uniformám, ktoré používali, vypracoval v roku 2005 historik Miloslav Čaplovič z Vojenského historického ústavu. Objednal si ho Najvyšší súd počas procesu, v ktorom nakoniec došlo k rozpusteniu prvej Kotlebovej strany, Slovenskej pospolitosti – Národnej strany.

Čaplovič napísal, že uniforma Pospolitosti síce nebola autentická s uniformou Hlinkovej gardy z rokov 1938 – 1945 ani s uniformou Rodobraný existujúcej v rokoch 1923 – 1929 v medzivojnovom Československu, no bola neklamným svedectvom, že išlo o polovojenskú organizáciu. Dvojkriž na rukávovej nášivke bol podľa neho nápadne podobný, až takmer totožný so znakom, ktorý používala Hlinkova garda na rukávovom návleku. Kovový odznak – dvojamenný križ pripnutý pri krku – zasa vychádzal z motívu rodobraneckého odznaku bez trňového venca, respektíve z vojenského vyznamenania Vojenský víťazný križ, udeľovaného od roku 1942 osobám, ktoré sa „vyznamenali vynikajúcim vedením jednotiek v poli“, pod čím sa rozumelo predovšetkým ťaženie slovenskej armády po boku nacistického Nemecka.

Čítanie z Prútov

Slovenská pospolitosť rástla len veľmi pomaly, no postupne sa presadila ako najvplyvnejšia krajne pravicová skupina a darilo sa jej k sebe pritiahnúť aj menšie združenia. Niektoré s ňou veľmi úzko spolupracovali, napríklad Jednota slovenskej mládeže, odnož Slovenskej národnej jednoty Stanislava Pánisa, alebo Nové slobodné Slovensko, ktoré malo zázemie na východe Slovenska a jeho členovia spolu s Kotlebovou Pospolitostou zakladali politickú stranu Slovenská pospolitosť – Národná strana.

Členovia iných skupín sa do Slovenskej pospolitosti priamo začlenili. Patril medzi ne Študentský národný zväz, ktorý bol zaujímavý tým, že v rokoch 1995 – 2003 vydával Prúty, občasník plný gramatických chýb, ktorý útočil na židov a prinášal pseudohistorické články o Adolfovi Hitlerovi. V júni 2000 sa v ňom objavil text Sme rasisti?, kde autor skonštatoval, že „väčšina ľudí by uvítala určitú formu izolácie Cigánov. Akú, to je vedľajšie. Možno by to bol múr podobný tomu v Ústí na Matičnej ulici, možno getá, možno... (ále, to je len sen)... Jedného pekného dňa sa však naša trpezlivosť môže skončiť a sen sa môže stať skutočnosťou.“

V júli 2001 sa autori zamýšľali nad pôvodom človeka v texte Rasizmus a evolúcia. Komentovali v ňom kampaň organizácie Ľudia proti rasizmu, porovnávajúcu mozgy belocha, černocho, Róma a rasistu, ktorý bol na billboardoch o polovicu menší. „V tejto súvislosti by som chcel poukázať na to, že existujú dve teórie, vysvetľujúce vznik človeka. Prvou je Darwinova evolučná teória, ktorá hovorí o tom, ako sa človek postupným „vylepšovaním“ vyvinul z opice. Táto teória však dostala v poslednom období vážne rany. Druhou je biblická teória, ktorá hovorí,

že človek bol stvorený všemocným a jediným Bohom na jeho obraz ako dokonalá bytosť. Zároveň mu Boh dal všetky rastliny a zvieratá, aby sa z nich tešil a aby mal z nich úžitok. Kým Boh Adamovi nedal Evu ako rovnocennú pomoc, je možné, že Adam si zo zvierat vybral to, ktoré sa mu najviac podobalo, a tým bola určite gorila. V momente, keď dal Boh Adamovi Evu, gorila prestala byť zaujímavá. A tá – podobne ako Lucifer, padlý anjel, naplnená urazenou pýchou, chcela sa povýšiť nad človeka, a keď bol Adam s Evou v dôsledku hriechu vyhnaný z raja, nič už gorile nestálo v ceste. Tak sa z gorily vyvinul černochoč.“

V časopise sa dali nájsť kresby, na ktorých mladík strieka jed na karikatúru žida znázorneného ako pavúka.

V roku 2004 začali Prúty vychádzať pod logom Pospolitosti, prechod oznámili v editoriáli Boj pokračuje: „Uvedomujúc si svoje historické poslanie sme sa rozhodli v týchto ťažkých časoch vydávať občasník pre všetkých, čo majú záujem poznať pravdu, a pre všetkých, ktorým záleží na osude nášho národa a vlasti... Tí, čo pracovali na starých Prútoch, sú dnes poväčšinou členmi Slovenskej pospolitosti, preto nové Prúty venujú takú pozornosť SP a preto vás budeme pravidelne informovať o činnosti tohto občianskeho združenia, v ktorého pôsobení vidíme jedinou možnú cestu ďalšieho uberania Slovenska.“

Kotleba ako Vodca

„Mnohí si myslia, že zakladateľom Slovenskej pospolitosti bol Kotleba, čo však nie je pravda,“ píše sa vo vyhlásení My nie sme kotlebovci!, ktoré vydali jej členovia v roku 2016. „Kotleba do nej vstúpil až v roku 2003, keď sa stal i Vodcom. SP odvtedy nabrala politický charakter a celá jej snaha smerovala k voľbám do Národnej rady. Už vtedy bolo badať Kotlebove mocné politické ambície.“

Vodca sa snažil, aby boli na očiach. Veľkú mediálnu pozornosť získali prvýkrát v júli 2003 pri odhalení súsošia Cyrila a Metoda v Komárne na oslavách 1140. výročia ich príchodu do strednej Európy. Manifestácie asi tisícky ľudí pri miestnom matičnom dome sa zúčastnili aj uniformovaní príslušníci Pospolitosti.

Odvtedy sa ukazovali pri pamätníkoch slovenských dejateľov, snažili sa predviesť na oficiálnych štátnych oslavách a s pompou oslavovali vznik vojnového slovenského štátu. V marci 2004 uplynulo od jeho vyhlásenia 65 rokov a asi štyridsiatka členov Pospolitosti si ho pripomenula v Bratislave, kde Kotleba vystúpil s prejavom plným historických exkurzov a paralel: spomenul založenie Matice aj bombardovanie Juhoslávie, Beneša aj Dzurindu, Hlinku aj Slotu. V prejave použil osvedčenú taktiku, ktorú prívrženci krajnej pravice využívajú dodnes. Na útok voči židom využil staré výroky slovenských národovcov, v tomto prípade známy odsek zo Štúrovej knihy Slovanstvo a svet budúcnosti. Kotleba v roku 2004 však ešte nebol až taký opatrný a citát uviedol vlastnou poznámkou o diabloch v ľudskej koži:

„Pod vedením prezidenta Slovenskej republiky Dr. Jozefa Tisa slovenský národ dokázal aj v búrlivých rokoch vojny budovať svoj štát, minimalizovať jeho účasť vo vojne, rozvíjať svoju ekonomiku, zachraňovať ľudské životy, tvoriť duchovné i materiálne hodnoty, chrániť si a zveľaďovať svoju národnú a kresťanskú kultúru a brániť prenikaniu cudzej ideológie do života našej spoločnosti. Nepotrebuje sa preto vyrovnávať so žiadnym pocitom kolektívnej viny alebo sa donekonečna ospravedlňovať tým, ktorí slovenský národ stáročia dehonestovali, využívali, vyciavali a úmyselne doviedli svet pre svoju myšlienku svetového panstva nad národmi do vojny. Veď už Ľudovít Štúr vo svojom nadčasovom diele o týchto diabloch